

Głos jednomyślny przegłosowany w DIN

Środowisko związane z bezpieczeństwem i higieną pracy utrzymało możliwość wywierania wpływu w przypadku przegłosowania w Komitecie Normalizacyjnym. Prawo apelacji, które kiedyś przysługiwało wszystkim zainteresowanym stronom, które tworzyły zwarty front, ograniczono teraz do trzech interesariuszy i obszarów, reprezentujących interesy publiczne: bezpieczeństwa i higieny pracy, środowiska oraz konsumentów.

W przeszłości głos jednomyślny stanowił skuteczny instrument korygujący w przypadkach, gdy w Komitecie Normalizacyjnym poddawano pod głosowanie zagadnienie, które nie było dyskutowane aż do osiągnięcia porozumienia ze względu na dominującą stronę interesu lub ograniczenia czasowe. Strony zaangażowane w proces normalizacyjny, które są zazwyczaj słabo reprezentowane (takie jak związki zawodowe i pracodawcy) czasami korzystały z tego narzędzia, tak jak i przedstawiciele chroniący interes publiczny. Rada dyrektorów Niemieckiego Instytutu Normalizacyjnego (DIN) zdecydowała, że to KAN będzie reprezentował głos jednomyślny w imieniu środowiska BHP. Byłoby wskazane, aby narzędzie głosu jednomyślnego zostało wprowadzone w instytutach normalizacyjnych w innych krajach europejskich.

Heinz Fritsche

Przewodniczący KAN

Niemiecki Związek Przemysłu Metalowego (IG Metall)

INDICE

TEMAT SPECJALNY

- 2 Wytyczne zapewniające przejrzystość w zespole przepisów i zasad dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy
- 3 Przepisy i rozporządzenia instytucji Niemieckiego Zakładu Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego
- 4 Normalizacja: ważny instrument w obszarze prewencji

TEMATY WYDANIA

- 5 Głos jednomyślny: "przypadek bardzo specjalny"
- 6 Niemiecka ustawa o bezpieczeństwie wyrobów: co nowego?
- 7 NORMAPME: europejski głos małych i średnich przedsiębiorstw w normalizacji

W SKRÓCIE

- Współpraca na rzecz bezpiecznych wyrobów
- Przewodnik CEN dotyczący norm w sektorze usług
- Turcja nowym, pełnoprawnym członkiem CEN/CENELEC
- Konferencja "Towards Safety Through Advanced Solutions"

9 IMPREZY

Przepisy dotyczące BHP

Zadanie stworzenia spójnego i praktycznego zespołu przepisów realizowane jest w Niemczech przez instytucje państwowe oraz Niemiecki Zakład Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego, co wymaga dobrej koordynacji. Przewodnik przyjęty w 2011 roku przedstawia nowy podział kompetencji, co stanowi ważny krok dla bezpieczeństwa i zdrowia w pracy. W tym numerze KANBrief przedstawiamy więcej informacji na ten temat.

Wytyczne zapewniające przejrzystość w zespole przepisów i zasad dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy

31 sierpnia 2011 r. instytucje odpowiedzialne za Wspólną Strategię Niemiecką w dotyczącą bezpieczeństwa i higieny pracy (GDA) wraz z partnerami społecznymi podpisały nowe wytyczne. Celem tego dokumentu jest optymalizacja zasad i przepisów w obszarze BHP. Z zespołu przepisów mają zniknąć te powtarzające się, koszty, które obecnie ponoszą przedsiębiorstwa mają zostać zmniejszone, a poziom bezpieczeństwa i higieny pracy ma wzrosnąć. Wytyczne te stanowią podstawę dla zrozumiałego, jasnego i spójnego zespołu zasad i przepisów.

Michael Koll

Federalne Ministerstwo Pracy i Spraw Socjalnych
Dyrektor Departamentu ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy

Skuteczna ochrona zdrowia pracowników nie jest możliwa bez przepisów ustawowych. W Niemczech obowiązuje podwójny system, w skład którego wchodzi krajowe ustawodawstwo w obszarze BHP oraz autonomiczne przepisy instytucji ubezpieczenia wypadkowego. Skuteczna współpraca między tymi stronami może być papierkiem lakmusowym dla elastyczności całego systemu. Przedsiębiorstwa oraz inspektoraty pracy Niemieckich rządów regionalnych, a także instytucje ubezpieczenia wypadkowego opierają się na praktycznych wytycznych w obszarze obowiązującego prawa. Nowe wytyczne również poruszają to zagadnienie i służą jako punkt odniesienia. Opisano w nich zakres instrumentów prawnych, którymi dysponują władze państwowe oraz instytucje ubezpieczenia wypadkowego, a także rozwiązano istniejące konflikty oraz przedstawiono wzajemne zależności.

Jeśli chodzi o autonomiczne przepisy instytucji ubezpieczenia wypadkowego, wytyczne potwierdzają zapisy Niemieckiego Kodeksu Socjalnego (Art. 15 SGB VII), w którym określono że krajowe przepisy BHP są nadrzędne, a nowe przepisy dotyczące prewencji wypadkowej mają zostać ocenione pod kątem przydatności. Ocena ta ma zostać przeprowadzona ze szczególnym uwzględnieniem alternatywnych instrumentów prawnych, takich jak zapisy prawa krajowego lub przepisy instytucji ubezpieczenia wypadkowego (przepisy DGUV/LSV¹, których zadaniem jest zapewnienie prewencji w taki sam sposób, jak przepisy dotyczące prewencji wypadkowej.

Aby osiągnąć odpowiednią spójność na poziomie nadzoru oraz aby usunąć resztę nakładających się na siebie zapisów, wytyczne przewidują właściwie tylko dwa instrumenty: model oparty na współpracy oraz model oparty na powiązaniu.

Model oparty na współpracy zakłada, że przepisy instytucji ubezpieczenia wypadkowego (DGUV/LSV), które dotyczą zakresu działalności komisji rządowej zostały we właściwy sposób włączone do zespołu przepisów krajowych. Aby uniknąć powtarzania się przepisów komitet ds. prewencji DGUV/LSV ma możliwość opracowywania projektów przepisów krajowych. W obu przypadkach przepisy pochodzenie zapisów zostanie określone w przepisach krajowych. Ocena, czy istnieje potrzeba konkretnego przepisu oraz decyzja o jego przyjęciu pozostaje w gestii

komisji rządowej. Te przepisy DGUV/LSV, które zostały przyjęte jako przepisy krajowe, zostały wycofane z zespołu przepisów instytucji ubezpieczenia wypadkowego. Jeśli komisja rządowa uzna, że dany przepis potrzebuje aktualizacji, jest ona przeprowadzana przez odpowiedni komitet ds. prewencji zgodnie z procedurą tworzenia nowych przepisów krajowych.

Nowy **model oparty na powiązaniu** wprowadza **przepisy sektorowe** instytucji społecznego ubezpieczenia wypadkowe, jako podkategorię zespołu przepisów DGUV/LSV. Przepisy sektorowe mają formę kompendium zawierającego wszystkie zagrożenia i są dla przedsiębiorstw swoistym przeglądem wszystkich zasad i przepisów, które mają zastosowanie w danym sektorze. W ramach funkcjonowania tego modelu przepisy dotyczące zagrożeń w niektórych kategoriach przedsiębiorstw oraz instytucji publicznych, które zostały opracowane w ramach działalności komisji rządowych mogą zostać przekształcone w przepisy sektorowe, a także opracowane w formie praktycznych poradników dla poszczególnych sektorów. W procesie tym można wykorzystywać doświadczenie i wiedzę instytucji ubezpieczenia wypadkowego. W przeciwieństwie do przepisów komisji rządowych, przepisy sektorowe nie są podstawą domniemania zgodności z niemieckimi ustawami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy. W tym systemie przepisy krajowe oraz przepisy DGUV/LSV mają jasno określony zakres i odpowiednie funkcje.

Nowe wytyczne zbliżają do siebie ustawodawcę krajowego oraz instytucje ubezpieczenia wypadkowego w kwestii kluczowego elementu Wspólnej Strategii Niemieckiej (GDA), czyli tworzenia zasad i przepisów. Wytyczne, które wchodzi w życie w trybie natychmiastowym, muszą teraz zostać wdrożone. Ważną rolę odegrają tu komisje rządowe oraz komitety ds. prewencji instytucji ubezpieczenia wypadkowego. Kolejnym, również ważnym krokiem jest sprawdzenie czy nie tylko przepisy opisane w wytycznych, lecz także normy odgrywają ważną rolę w dziedzinie zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.

Michael Koll
michael.koll@bmas.bund.de

¹ Przepisy Niemieckiego Zakładu Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego (DGUV) oraz instytucji ubezpieczeniowych w sektorze rolnictwa (LSV)

Przepisy i rozporządzenia instytucji Niemieckiego Zakładu Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego

Kluczowym elementem Wspólnej Strategii Niemieckiej w dotyczącą bezpieczeństwa i higieny pracy (GDA) jest statutowy obowiązek opracowania spójnego zespołu przepisów i rozporządzeń. Zasadą przewodnią jest fakt, że przepisy krajowe i zespół przepisów opracowanych przez komisje rządowe są podstawowymi instrumentami wykorzystywanymi w promocji bezpieczeństwa i zdrowia w miejscu pracy. Jaką rolę odgrywają więc przepisy opracowywane przez instytucje Niemieckiego Zakładu Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego?

Przepisy dotyczące prewencji wypadkowej (UVV) to **wiążące, niezależne środki legislacyjne**, które mogą być opracowywane przez instytucje Niemieckiego Zakładu Ubezpieczeń Wypadkowych zgodnie z Art. 15 SGB VII (Niemieckiego Kodeksu Socjalnego). Ich celem jest ustanowienie podstawy dla działań ukierunkowanych na zapobieganie wypadkom przy pracy, chorobom zawodowym oraz ochronie zdrowia w pracy¹. Zgodnie z nowymi zasadami dotyczącymi zespołu przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (patrz również artykuł na str. 4), przepisy dotyczące prewencji wypadkowej mogą zostać wydane tylko gdy służą celom prewencji i gdy zapisy te nie występują w krajowych przepisach BHP w obszarach opisanych w Art. 15 SGB VII.

Przepisy dotyczące prewencji wypadkowej mogą zostać opracowane dla obszarów, w których przepisy krajowe nie mają bezpośredniego zastosowania (na przykład w przypadku osób, które dobrowolnie się ubezpieczają, a także uczniów i studentów – w niektórych przypadkach) lub gdy przepisy krajowe powierzają zadanie doprecyzowania przepisu instytucjom ubezpieczenia wypadkowego, tak jak w przypadku Rozporządzenia nr 2 DGUV². Można wyobrazić sobie również przypadek, gdy w ustawodawstwie krajowym określono tylko wymagania na poziomie ogólnym oraz nie istnieje komisja rządowa odpowiedzialna za niezbędne doprecyzowanie zapisów (na przykład wymagania dotyczące personelu udzielającego pierwszej pomocy). Przepisy dotyczące prewencji wypadkowej mogą mieć również zastosowanie w przypadku, gdy w danym sektorze istnieją zagrożenia o ograniczonym zasięgu, które byłyby zbyt szczegółowe dla formułowania działań prewencyjnych w zespole przepisów i rozporządzeń krajowych.

Przepisy dotyczące prewencji wypadkowej opracowywane są w konsultacji z odpowiednim ministerstwem federalnym i władzami lokalnymi zgodnie z procedurą ustaloną w przepisach prawa i porozumieniach. Przepisy te wchodząc w życie stają się bezpośrednio wiążące dla przedsiębiorstw należących do instytucji ubezpieczenia wypadkowego oraz ubezpieczonych osób. Wystarczy do tego publikacja w formie określonej w statucie danej instytucji ubezpieczeniowej. Przepisy obowiązują do momentu ich uchylenia. Instytucje ubezpieczenia wypadkowego prowadzą obecnie przegląd, którego celem jest określenie, czy istniejące przepisy dotyczące prewen-

cji wypadkowej są nadal potrzebne, czy może powinny one zostać zmienione lub uchylone.

Przepisy, publikacje i zasady

Poza zobowiązaniami określonymi w statucie, instytucje ubezpieczenia wypadkowego mogą opracowywać przewodniki dla danych sektorów, których celem jest wspieranie przedsiębiorstw we wdrażaniu przepisów dotyczących BHP i/lub prewencji wypadkowej, które na poziomie krajowym określone są w sposób abstrakcyjny³.

W obszarach, w których niemieckie przepisy ustawowe nie zakładają istnienia komisji rządowych lub w których odpowiednie ministerstwo federalne nie zidentyfikowało potrzeby opracowania przepisu krajowego, instytucje ubezpieczenia wypadkowego mogą wydać **przepisy** potwierdzające. Mogą one również wydać przepisy dotyczące grup osób, które wykraczają poza zakres krajowych przepisów BHP. W przeciwieństwie do przepisów dotyczących prewencji wypadkowej, przepisy te są prawnie wiążące – ich zadaniem jest **zalecanie** szczegółowych działań, dzięki którym można spełnić wymagania z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Ich opracowywaniem zajmują się komitety ds. prewencji DGUV przy udziale poszczególnych instytucji ubezpieczenia wypadkowego, partnerów społecznych, przedstawicieli rządu federalnego i władz lokalnych, przedsiębiorców, użytkowników oraz innych zainteresowanych stron⁴, a ich odzwierciedleniem są dobre praktyki.

W przyszłości głównym instrumentem staną się **przepisy sektorowe**. Są one połączeniem przepisów krajowych z przepisami obowiązującymi w poszczególnych sektorach. Ich zakres może się powiększyć wraz z doświadczeniem i wiedzą zgromadzoną przez instytucje ubezpieczenia wypadkowego, a ich celem jest również promowanie zdrowia. Przepisy sektorowe stanowią całościowe kompendium dla przedsiębiorstw działających w danym sektorze, obejmującym konkretne działania, miejsca pracy lub procedury.

Informacje również zawierają niewiążące wskazówki i zalecenia dla wybranych sektorów, działań i grup docelowych.

Zasady formułują normy dla wybranych zagadnień proceduralnych, takich jak spójne zasady prowadzenia badań. Jeśli zasady zostają przyjęte podczas walnego zgromadzenia DGUV, obowiązują one wszystkich członków, tj. instytucje ubezpieczenia wypadkowego, zgodnie z zapisami zawartymi w ich statutach.

Marcus Hussing

Centralny wydział ds. prewencji DGUV

Marcus.hussing@dguv.de

¹ Podstawa prawna to Art. 15 Niemieckiego Kodeksu Socjalnego SGB VII, zmieniony przez zapisy ustawy o modernizacji systemu ubezpieczenia wypadkowego (UVMG).

² Rozporządzenie nr 2 DGUV dotyczące lekarzy zakładowych i pracowników służby BHP.

³ Fragment Art. 14 Niemieckiego Kodeksu Socjalnego SGB VII, zgodnie z którym instytucje Niemieckiego Zakładu Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego muszą podjąć wszelkie odpowiednie działania, aby zapobiegać wypadkom przy pracy, chorobom zawodowym i zagrożeniom dla zdrowia pracowników.

⁴ Procedura opracowywania przepisów określona jest w Zasadzie nr 401 DGUV dotyczącej podziału na komisje sektorowe i oddziały specjalistyczne DGUV.

Normalizacja: ważny instrument w obszarze prewencji

Dzięki normalizacji możemy poświęcić odpowiednio dużo uwagi bezpieczeństwu i ergonomii urządzeń wykorzystywanych w pracy jeszcze na etapie i projektowania. Umożliwia to uniknięcie wielu zagrożeń, a także znaczące oszczędności na poziomie makroekonomicznym i społecznym. Zaangażowanie przedstawicieli instytucji ubezpieczenia wypadkowego w działalność normalizacyjną jest więc ważnym instrumentem w obszarze prewencji.

Siegfried Turowski

Wydział ds. bezpieczeństwa maszyn i normalizacji
DGUV

W zasadzie nr 401 DGUV określono, że zadanie reprezentowania instytucji Niemieckiego Zakładu Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego w działalności związanych z technicznymi zagadnieniami normalizacji powierza się komisjom sektorowym i oddziałom specjalistycznym, które zastąpiły niedawno komitety eksperckie DGUV¹. W skład 15 nowych **komisji** wchodzi przedstawiciele różnych instytucji ubezpieczenia wypadkowego, partnerzy społeczni, przedstawiciele administracji rządowej i innych zaangażowanych stron. Do ich zadań należy opracowywanie strategicznej polityki technicznej oraz koordynacja prac. Każda komisja wspiera przed sekretariat. Wszystkie komisje razem zapewniają pokrycie dla wszystkich sektorów handlu i przemysłu, przedsiębiorstw, instytucji administracyjnych i edukacyjnych. Komisje te są z kolei odpowiedzialne za pracę około 100 **oddziałów specjalistycznych**, których zadaniem jest prowadzenie technicznych działań prewencyjnych, a które zatrudniają głównie inspektorów pracy i innych specjalistów z dziedziny prewencji. Zajmują się oni kontrolowaniem i oceną działań w obszarze bezpieczeństwa i zdrowia w pracy, opracowywaniem ekspertyz technicznych i nadawaniem im formy opinii eksperckiej, opracowywaniem działań prewencyjnych, a także przepisów i rozporządzeń dla Niemieckiego Zakładu Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego (DGUV) oraz reprezentowanie interesów DGUV w komisjach rządowych i komitetach normalizacyjnych.

Niemiecki Instytut Normalizacyjny (DIN) oraz Niemiecki Zakład Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego porozumieli się również w kwestii reprezentowania instytucji DGUV w komitetach normalizacyjnych i komitecie sterującym DIN, a także wspólnej delegacji działającej na rzecz europejskich i międzynarodowych projektach normalizacyjnych. W 2010 roku ponad 500 ekspertów instytucji Niemieckiego Zakładu Społecznego Ubezpieczenia wypadkowego zaangażowanych było w prace ponad 1300 komitetów, które zajmowały się opracowywaniem norm z zakresu bezpieczeństwa. Wśród tych ekspertów, 110 zajmuje stanowiska kierownicze na poziomie europejskim lub międzynarodowym.

Dzięki zadaniom, które wykonują inspektorzy oraz działalności konsultacyjnej prowadzonej przez przedsiębiorstwa członkowskie, eksperci instytucji ubezpieczenia wypadkowego posiada-

ją znaczącą wiedzę praktyczną i doświadczenie. Wykorzystują to w działalności normalizacyjnej, chroniąc interesy bezpieczeństwa i zdrowia w pracy oraz działając na rzecz uwzględnienia interesów krajowych. DGUV wspiera swoich pracowników organizując seminaria na temat normalizacji oraz przedsięwzięcia, które służą wymianie informacji między specjalistami działającymi w krajowych komitetach ds. BHP (ABAS, ABS, AfAMed, AGS oraz ASTA²).

Nowe tematy dla normalizacji

Zagadnienia takie jak usługi świadczone społeczeństwu czy zarządzanie zdrowiem coraz częściej stają się tematem działań normalizacyjnych. Dlatego też ważne jest, aby jak najwcześniej zacząć monitorować te działania i kierunki rozwoju. Ze względu na to, iż instytucje rządowe również uważają normalizację za instrument strategiczny, należy zwrócić uwagę, aby nie naruszać granic w przypadku dziedzin, które powinny pozostać w obszarze ustawodawstwa krajowego oraz tych, nad którymi pieczę sprawuje DGUV.

Dzięki porozumieniu między zainteresowanymi stronami, normy uważane są za „zaakceptowaną dobrą praktykę” i są dobrze postrzegane przez społeczeństwo w przeciwieństwie do specyfikacji opracowywanych przez instytucje normalizacyjne. Mają one formę dodatkowych produktów normalizacyjnych i wydaje się, że nie są odpowiednim środkiem dla uwzględniania zagadnień bezpieczeństwa. Być może dlatego że są one opracowywane na podstawie skróconej procedury, która nie uwzględnia zaangażowania przedstawicieli środowiska BHP. Nie ma konieczności osiągnięcia porozumienia między stronami, istnieje więc ryzyko, że niektóre grupy mogą wywierać wpływ na normalizację za pomocą tych dokumentów.

Niemiecki Zakład Społecznego Ubezpieczenia Wypadkowego współpracuje ściśle z Komisją Ochrony Pracy i Normalizacji (KAN) w opracowywaniu uwag oraz budowaniu sieci ekspertów z różnych krajów, aby wspólnie reprezentować interesy środowiska BHP. DGUV, również we współpracy z KAN, monitoruje także zmiany w normalizacji europejskiej.

Siegfried Turowski
siegfried.turowski@dguv.de

¹ <http://publikationen.dguv.de/dguv/pdf/10002/g-401.pdf> (dokument w języku niemieckim)

² Komitet ds. czynników biologicznych, bezpieczeństwa przemysłowego i zdrowia, medycyny pracy, substancji niebezpiecznych i miejsc pracy.

Głos jednomyślny: "przypadek bardzo specjalny"

W 1996 roku komitet dyrektorów Niemieckiego Instytutu Normalizacyjnego (DIN) podjął decyzję, która miała chronić grupy interesów w normalizacji na poziomie krajowym. Decyzję tę zaktualizowano w roku 2007¹. Ustalono, że jeśli komitet normalizacyjny nie osiągnie porozumienia i projekt będzie musiał zostać poddany pod głosowanie, wynik głosowania nie będzie dominował nad głosem jednomyślnym podjętym przez grupę interesariuszy o dużym znaczeniu dla normalizacji. Decyzja ta została niedawno doprecyzowana.

W przeszłości Komisja Ochrony Pracy i Normalizacji (KAN) korzystała sporadycznie z głosu jednomyślnego, na przykład w przypadku projektów norm dotyczących procedur badań dla cementu (2002), żurawi samojezdnych (2003), rozdrabniarek ogrodowych (2003), maszyn górniczych o gumowych oponach (2006) oraz bezpieczeństwo regałów paletowych (2008). Działania te zostały wcześniej uzgodnione, a w ich przygotowaniu brali udział przedstawiciele grup interesów BHP. Pozwoliły one środowisku BHP wywrzeć silniejszy wpływ na działalność normalizacyjną w Niemczech.

Głos jednomyślny poddany w wątpliwość

W 2010 r. podczas posiedzenia Rady Dyrektorów DIN dyskutowano na temat doświadczeń zgromadzonych po podjęciu decyzji dotyczącej głosu jednomyślnego. Opracowano projekt decyzji, na podstawie której zasada głosu jednomyślnego miałyby zostać wycofana ze względu na nadużywanie jej przez niektóre zainteresowane strony, także dlatego że uważano ją za zbędną po wejściu w życie nowych procedur wewnętrznych (seria norm DIN 820).

Po wspólnej interwencji DGUV oraz przedstawicieli ministerstw niemieckich reprezentowanych w Radzie Dyrektorów, a także przy sprzeciwie przedstawiciela instytucji ochrony konsumentów, projekt decyzji nie został jednak przyjęty. Utworzono natomiast grupę roboczą przy Radzie Dyrektorów DIN, która miała pracować nad tym zagadnieniem. Grupa robocza spotkała się dwukrotnie w 2011 roku, aby szczegółowo określić okoliczności, w których grupa interesariuszy będzie mogła w przyszłości zastosować zasadę głosu jednomyślnego. Zadaniem grupy było zapewnienie, aby instrument ten nie był nadużywany. Starano się jednocześnie nie tworzyć sztucznych barier formalnych.

Decyzja dla "przypadków szczególnych"

Nowy projekt decyzji zakładał, że zasada głosu jednomyślnego miałyby mieć zastosowanie tylko w przypadku konieczności ochrony interesu publicznego w dziedzinie bezpieczeństwa i zdrowia w pracy, ochronie środowiska i ochronie konsumentów. Grupa robocza osiągnęła również kompromis dotyczący odpowiedzialnych instytucji: Rada Konsumentcka DIN oraz KAN miałyby być odpowiedzialne za jednogłośność w kwestiach odpowiednio ochrony zdrowia i

konsumentów oraz bezpieczeństwa i zdrowia w pracy. Na posiedzeniu Rady Dyrektorów DIN w dniu 4 listopada 2011 r. ustalono również, że zasada głosu jednomyślnego w dziedzinie ochrony środowiska musi być wdrażana wspólnie przez trzy różne instytucje².

Nowa procedura, przyjęta jako decyzja Rady Dyrektorów nr 07/2011³ powinna być postrzegana jako interpretacja normy DIN 820 w szczególnych przypadkach i zastępuje dwie poprzedzające ją decyzje: 4/1996 oraz 1/2007. Aby uniknąć nadużyć, ograniczono jej zakres do trzech obszarów interesu publicznego oraz ustalono kryteria, które muszą zostać spełnione:

- Decyzja ma zastosowanie tylko w przypadku europejskich i międzynarodowych projektów normalizacyjnych. W przypadku krajowej działalności normalizacyjnej mają zastosowanie normalne procedury postępowania pojednawczego i arbitrażowego.
- Do momentu ustalenia stanowiska z daną grupą interesariuszy, grupa ta nie ma możliwości odwoływania się do zasady głosu jednomyślnego.
- Organizacja, która odwołuje się do zasady głosu jednomyślnego ma obowiązek przedstawienia wyczerpujących informacji delegatowi danej grupy interesariuszy w Komitecie Normalizacyjnym, tak aby można było w odpowiednim czasie opracować wspólne stanowisko.
- Należy szczegółowo przedstawić powody odwołania się do zasady głosu jednomyślnego.
- Obowiązkowe jest aktywne zaangażowanie oraz chęć osiągnięcia kompromisu, szczególnie podczas posiedzeń komitetów normalizacyjnych decydujących o przyjmowaniu i wdrażaniu zgłaszanych uwag.
- Dyrektor DIN musi określić, czy spełnione zostały wymagania formalne.

Stabilność w przyszłości

DIN ma zadanie określić, jakie konsekwencje ma ta decyzja dla ministerstw i przedstawić wyniki dyskusji podczas tegorocznego posiedzenia Rady Dyrektorów. W interesie bezpieczeństwa i zdrowia w pracy, ochronie środowiska i konsumentów leży jednak, aby procedura ta, logicznie uzasadniona i przyjęta jednomyślnie (przy dwóch głosach wstrzymujących się), obowiązywała jak najdłużej.

Corrado Mattiuzzo
mattiuzzo@kan.de

¹ Decyzje Rady Dyrektorów DIN nr 4/1996 oraz 1/2007

² Jednostka koordynacyjna ds. działań normalizacyjnych w obszarze ochrony środowiska (KNU), Federalne Ministerstwo Środowiska (BMU) oraz Federalna Agencja Środowiska (UBA).

³ DIN-Mitteilungen 2012-01: Ergebnisse der 64. ordentlichen Sitzung des Präsidiums des DIN vom 4. November 2011; p. 9

Niemiecka ustawa o bezpieczeństwie wyrobów: co nowego?

1 grudnia 2011 roku, Niemiecka Ustawa o bezpieczeństwie urządzeń i wyrobów (GPSG) została zastąpiona przez Ustawę o bezpieczeństwie Wyrobów (ProdSG). Nowa nazwa ustawy oraz jej rozszerzenie (40 artykułów w porównaniu z 21 w poprzedniej wersji) sugerują, że wprowadzono znaczące zmiany. Bliższa interpretacja pokazuje jednak, że pomimo wielu drobnych zmian, utrzymano sprawdzoną już strukturę poprzedniej ustawy.

W 2008 roku w ustawodawstwie europejskim pojawiły się trzy nowe instrumenty¹. Razem tworzą one **nowe ramy prawne** (New Legislative Framework – NLF), które regulują zasady wprowadzenia wyrobów na rynek. NLF wprowadził dwie nowe koncepcje, które zostały w sposób dosłowny przyjęte w nowej ustawie o bezpieczeństwie wyrobów. Koncepcja **udostępnienia na rynku** zastąpiła wcześniejszą koncepcję „wprowadzenia na rynek”. Zdefiniowano ją jako „dostarczenie wyrobu do celów dystrybucji, konsumpcji lub zastosowania na rynku Wspólnoty w trakcie prowadzenia działalności komercyjnej, odpłatnie lub bezpłatnie”. **Wyrób** będzie w przyszłości rozumiany jako „substancja, środek lub towar wytworzony w procesie produkcji”. Zniesiono koncepcję technicznych urządzeń stosowanych w pracy, bez zastąpienia jej. Grupa wyrobów – technicznych urządzeń stosowanych w pracy została jednak uwzględniona w nowej koncepcji „wyrobu”.

Lepiej określony zakres

Te dwie koncepcje mają decydujące znaczenie dla **zakresu ustawy** o bezpieczeństwie wyrobów. Jednocześnie nie wprowadzają one znaczących zmian w porównaniu z GPSG. Zakres ustawy o bezpieczeństwie wyrobów został bardziej szczegółowo określony. Artykuł 1 (3) ProdSG określa wyraźnie obszary, które są wyłączone z zakresu ustawy (na przykład urządzenia medyczne). Niektóre obszary natomiast utrzymano, mimo że istnieją dla nich bardziej szczegółowe przepisy statutowe. Przykładem są wyroby budowlane – w ich przypadku przepisy określają właściwości, które pozwolą na zbudowanie budynku. Natomiast zapisy ustawy ProdSG precyzują, że wyrób budowlany musi być bezpieczny w użyciu, co jest kluczowe dla ochrony pracowników zatrudnionych na placach budowy.

Ułatwienia w handle wyrobami używanymi

Ustawa ProdSG zawiera rozdział, w którym znajdziemy wymagania dotyczące obrotu wyrobami – większość zapisów pozostawiono bez zmian. Należy jednak wspomnieć o jednym, nowym zapisie. Dotyczy on wprowadzania na rynek **używanych wyrobów niekonsumpcyjnych**. Ma on wpływ szczególnie na handel używanymi maszynami. Nowe maszyny w momencie wprowadzenia do obrotu muszą być technologicznie

nowoczesne. Jeśli wymaganie to miałyby zastosowanie do maszyn używanych, większość z nich nie nadawałaby się do obrotu. Starsze maszyny mogą jednak być bezpiecznie użytkowane, nawet jeśli nie spełniają wymagania dotyczącego nowoczesności technologicznej. W artykule 3 (2) ustawy dodano więc zapis, który uwzględnia tę sytuację. Określa on, że maszyny używane nie muszą być nowoczesne, muszą być jednak bezpieczne w momencie ponownego wprowadzenia do obrotu.

Uwagę czytelników przyciągną również dwa zagadnienia, którym poświęcono osobny rozdział w ustawie. Zapisy regulujące zasady stosowania znaku GS włączono do rozdziału 5, uporządkowano i przeformułowano. Jednocześnie przyjęto nowe zapisy, które dodają wagi znakowi GS i podkreślają jego znaczenie.

Zapisy dotyczące nadzoru rynku znalazły się w rozdziale 6 ustawy. Zostały one rozszerzone o zapisy rozporządzenia WE nr 765/2008. W wyniku tego nadzór rynku stał się centralnym elementem funkcjonowania europejskiego rynku wewnętrznego. Zostało to również podkreślone znaczącym zwiększeniem limitów kar. Wykroczenia związane z bezpieczeństwem będą w przyszłości karane grzywną, która może osiągnąć wysokość 100 000 EUR (dawniej 30 000 EUR).

Dirk Moritz

*Federalne Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
dirk.moritz@bmas.bund.de*

¹ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 764/2008** ustanawiające procedury dotyczące stosowania niektórych krajowych przepisów technicznych do produktów wprowadzonych legalnie do obrotu w innym państwie członkowskim

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765/2008 ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu

Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu

NORMAPME: europejski głos małych i średnich przedsiębiorstw w normalizacji

Wywiad z Klausem Yongdenem Tillmannem. W styczniu 2011 r. był dyrektorem zarządzającym izby rzemieślniczej w Dortmundzie został sekretarzem generalnym Europejskiego Zrzeszenia Rzemiosła, Handlu oraz Małych i Średnich Przedsiębiorstw dla Normalizacji (NORMAPME) z siedzibą w Brukseli.

Jaką rolę, Pana zdaniem, pełni normalizacja w Europie?

Rolę, która ma coraz większe znaczenie! Można to stwierdzić na podstawie ostatnich inicjatyw Komisji Europejskiej (pod nazwą „pakiet normalizacyjny”) oraz z faktu, że normalizacja coraz częściej staje się głównym tematem dyskusji.

Normalizacja oferuje wszystkim spore korzyści, szczególnie małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP). Należy jednak zapewnić ich udział w procesie normalizacyjnym. I tutaj właśnie wkracza NORMAPME.

Jaką strategię przyjęło NORMAPME na najbliższe lata?

Przygotowujemy się do konkursu, który zostanie ogłoszony w 2013 roku, ponieważ w ramach nowego pakietu normalizacyjnego Komisja Europejska będzie zawierała umowy o finansowaniu tylko po przystąpieniu do publicznego przetargu. Jestem jednak przekonany, że będziemy mieli możliwość skutecznie reprezentować interesy MŚP w normalizacji.

W międzyczasie mamy zamiar zwiększyć liczbę ekspertów delegowanych z MŚP do odpowiednich komitetów technicznych CEN, CENELEC, ETSI oraz ISO – obecnie jest ich 52, reprezentują najróżniejsze dyscypliny i pochodzą z wielu krajów. Chcemy w ten sposób rozbudować naszą sieć. W 2012 roku mamy zamiar przeprowadzić ćwiczenie z „mapowania” – chcemy przestudiować organizacje reprezentujące MŚP w krajach europejskich, a także odwiedzić niektóre z nich. Tylko w ten sposób możemy dowiedzieć się kto reprezentuje kogo na poziomie krajowym. Bezpośrednie kontakty są również najlepszym sposobem nawiązania współpracy.

Jak NORMAPME może wspierać zaangażowanie MŚP w europejski proces normalizacyjny?

Nasza praca polega głównie na wysyłaniu ekspertów z małych i średnich przedsiębiorstw jako delegatów do prac w odpowiednich komitetach normalizacyjnych. Dzięki temu zwiększa się

wpływ MŚP na działalność normalizacyjną w Europie. Oczywiście jest jeszcze wiele do zrobienia, ponieważ komitetów normalizacyjnych, które pracują nad tematami ważnymi dla MŚP jest więcej niż ekspertów NORMAPME. Dlatego właśnie zależy nam na zwiększeniu liczby ekspertów.

Drugim ważnym zadaniem w naszej działalności jest podnoszenie świadomości w przedsiębiorstwach i zrzeszeniach MŚP, a także motywowanie MŚP do zaangażowania się w proces normalizacyjny. Staramy się na przykład uczestniczyć w przedsięwzięciach, które mają znaczenie dla małych i średnich przedsiębiorstw, wykorzystywać prasę, naszą stronę internetową (www.normapme.eu) oraz newsletter, aby przybliżyć małym i średnim przedsiębiorstwom normy i normalizację. Niedawno opublikowaliśmy przewodnik do normy ISO 26000 (Przewodnik o społecznej odpowiedzialności biznesu), który wyjaśnia tę normę europejskim przedsiębiorstwom i przedstawia ją w formie skróconej.

Jak NORMAPME ocenia pakiet normalizacyjny UE i propozycję zaangażowania małych i średnich przedsiębiorstw?

Ogólne wrażenie jest pozytywne, ponieważ zaangażowanie MŚP jest jednym z głównych

punktów tej reformy. Chcielibyśmy jednak osiągnąć więcej, na przykład symboliczny głos dla przedstawicieli MŚP w procedurze głosowania (1). Naszym zdaniem ważne jest, aby głosy MŚP były przynajmniej udokumentowane. NORMAPME

popiera również opracowanie specjalnej procedury apelacji, która byłaby stosowana w przypadku nierównoważonej reprezentacji.

A jak ocenia Pan propozycję zmniejszenia czasu poświęcanego na opracowywanie norm?

W niektórych sektorach, na przykład w teleinformatyce, jest to zarówno korzystne jak i mile widziane. W innych sektorach istnieje ryzyko, że przyspieszenie opracowania odbędzie się kosztem zaangażowania MŚP. Podejście to powinno więc być traktowane z rozwagą.

Klaus Yongden Tillmann
NORMAPME
Sekretarz generalny

NORMAPME, Europejskie Zrzeszenie Rzemiosła, Handlu oraz Małych i Średnich Przedsiębiorstw dla Normalizacji, utworzone w 1996 roku przy wsparciu Komisji Europejskiej i Europejskiej Unii Rzemiosła Małych i Średnich Przedsiębiorstw (UEAPME). Obecnie zrzesza 29 członków i organizacji partnerskich, reprezentując w ten sposób 12 milionów przedsiębiorstw we wszystkich krajach Europy.

¹ Opinia NORMAPME na temat pakietu normalizacyjnego: www.normapme.eu/en/page/84/horizontal-policies

Współpraca na rzecz bezpiecznych wyrobów

Tworzenie i podtrzymywanie kontaktów między wszystkimi stronami zaangażowanymi w normalizację: taki właśnie jest cel **IV Europejskiej Konferencji** organizowanej przez EUROSHNET, sieć ekspertów w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy. Konferencja odbędzie się w Helsinkach w dniach 26-28 czerwca 2012 r. Tematem przewodnim konferencji jest **współpraca warunkiem bezpieczeństwa wyrobów**, co odzwierciedla program konferencji, w którym oprócz wystąpień plenarnych znajdziemy dyskusje panelowe między przedstawicielami różnych zainteresowanych stron, seminaria oraz tzw. „światową kawiarnię” (*world café*), gdzie uczestnicy będą mieli możliwość przedyskutować kluczowe tematy w mniejszych grupach.

Drugi komunikat o konferencji, w którym można znaleźć pełen program oraz informacje praktyczne dostępny jest na stronie internetowej konferencji: www.euroshnet-conference.eu. Aby skorzystać z niższej opłaty konferencyjnej należy zarejestrować się do dnia 30 kwietnia 2012 r.!

Przewodnik CEN dotyczący norm w sektorze usług

Komisja Europejska na zamiar jeszcze bardziej wzmocnić sektor usług i w tym celu wspiera również normalizację. Ukazuje się teraz wiele norm dla różnych sektorów, np. dotyczących usług pocztowych, konserwacji, zarządzania nieruchomościami, turystyki, handlu nieruchomościami i centrów obsługi telefonicznej. Normy te są problematyczne dla bezpieczeństwa i higieny pracy, jeśli ich zapisy dotyczą nie tylko jakości świadczonych usług, lecz również bezpieczeństwa osób, które je świadczą. Jest to bowiem obszar, w którym obowiązują przepisy krajowe, a nie normy.

Ta fundamentalna zasada (www.kan.de/fileadmin/user_upload/docs/sonstige/Hinweise_der_KAN_-_e.pdf) miała być również podkreślona w „Przewodniku CEN

na temat opracowywania norm dla sektora usług”. Gdy komitet normalizacyjny CEN BT WG 163 „Usługi” nie mógł początkowo osiągnąć porozumienia, o konsultację poproszono strategiczne ciało doradcze CEN ds. bezpieczeństwa i zdrowia w pracy (SABOHS). SABOHS poparł stanowisko Niemiec oraz KAN. Przewodnik CEN został przyjęty i znalazł się nim zapis, że wymagania dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa pracowników z zasady nie powinny znajdować się w treści norm dotyczących usług.

Przewodnik CEN nr 15: ftp://ftp.cen.eu/BOSS/Reference_Documents/Guides/CEN/CEN_15.pdf

Turcja nowym, pełnoprawnym członkiem CEN/CENELEC

1 stycznia 2012 r. Turecki Instytut Normalizacyjny (TSE) został pełnoprawnym członkiem europejskich organizacji normalizacyjnych CEN i CENELEC. Bliska, wieloletnia współpraca, między tymi organizacjami osiągnie teraz nowy poziom. Od 1995 r. Turcja i Unia Europejska współpracowały w ramach unii celnej. W ramach tego porozumienia Turcja dostosowała przepisy techniczne dotyczące wyrobów oraz przepisy celne do ustawodawstwa Unii Europejskiej.

W ramach pełnoprawnego członkostwa w CEN/CENELEC, Turecki Instytut Normalizacyjny ma teraz zadanie przyjąć wszystkie normy europejskie, a także wycofać wszystkie normy krajowe, które są z nimi sprzeczne. Przyczyni się to do wyeliminowania barier w handlu oraz ułatwi przystąpienie Turcji do europejskiego rynku wewnętrznego. W systemie głosów ważonych, obowiązującym w CEN oraz CENELEC, Turcja ma 29 głosów, tyle samo co Niemcy, Francja, Włochy i Wielka Brytania.

“Towards Safety Through Advanced Solutions”

„Bezpieczeństwo poprzez zaawansowane rozwiązania” to temat przewodni VI Mię-

dzynarodowej Konferencji Working on Safety, którą w tym roku organizuje Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy. Konferencja odbędzie się w Sopocie w dniach 11-14 września 2012 r.

Oprócz konferencji organizowanej co dwa lata, sieć Workingonsafety.net prowadzi również platformę internetową, która ma służyć jako miejsce spotkań ekspertów z dziedziny BHP, wymianie informacji i doświadczeń.

Więcej informacji na temat konferencji: www.wos2012.pl

Publikacje

Ergonomiczne projektowanie w zgodzie z normami

Na podstawie projektu KAN dotyczącego opracowania modułów szkoleniowych z dziedziny ergonomii (<http://ergonomielernen.kan.de>), Torsten Merkel i Martin Schmauder, partnerzy projektu, opublikowali książkę (w języku niemieckim), w której omówione zostały kluczowe zagadnienia, takie jak projektowanie wymiarowe (antropometria), interakcja człowiek-komputer, emisje, projektowanie przyjazne dla użytkownika oraz postrzeganie. Przedstawiono również ramy prawne obowiązujące w Europie, z podkreśleniem odpowiednich norm. Na podstawie narzędzia-maszyny wyjaśniono proces minimalizacji ryzyka, a także opisano możliwości projektanta związane z ergonomicznym projektowaniem.

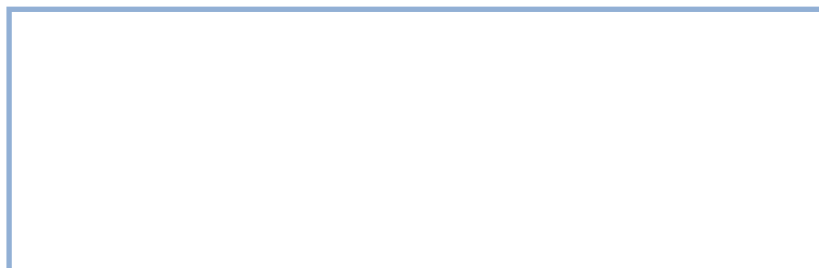
Beuth Verlag, 2012, 180 stron, ISBN 978-3-410-20799-3, € 38

Internet

www.cencenelec.eu

CEN i CENELEC dodały do swoich stron internetowych wspólną zakładkę, w której przedstawiono w sposób ogólny, lecz przejrzyste informacje na temat normalizacji europejskiej.

IMPREZY

Informacja	Temat	Kontakt
02.-04.04.12 Nancy	Conférence – INRS 2012 – Conference Risques pour la santé liés aux multiexpositions Health risks associated with mixed exposures	INRS, PEROSH www.inrs-mixed-expo2012.fr
18.-19.04.12 Essen	Seminar CE-Konformitätsverfahren	Haus der Technik Tel.: +49 201 1803 344 www.hdt-essen.de > Suche W-H090-04-038-2
19.04.12 Dresden	Tagung Nanotechnologie – traditioneller Arbeitsschutz für innovative Materialien?	BAuA – Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin Tel.: +49 351 5639 5464 www.baua.de > Aktuelles u. Termine > Veranstaltungen
02.-05.04.12 Dresden	Seminar Lärm am Arbeitsplatz messen und mindern	IAG – Institut für Arbeit und Gesundheit der DGUV Tel.: +49 351 457 1918 https://app.ehrportal.eu/dguv > Seminar-Nr. 500021
23.04.12 Dortmund	Informationsveranstaltung REACH und CLP auf dem Radar	BAuA – Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin Tel.: +49 231 9071 2323 www.baua.de > Aktuelles u. Termine > Veranstaltungen
30.-31.05.12 Strasbourg	Salon & Congrès Préventica	www.preventica.com
26.-28.06.12 Helsinki (Espoo)	Conference – Konferenz – Conférence Stakeholder interaction – the key to product safety 4th European Conference on standardization, testing and certification	EUROSHNET Tel.: +358 3233 0430 www.euroshnet-conference.eu
25.-27.07.12 Dresden	Seminar Sichere Maschinen herstellen: Die EG-Maschinenrichtlinie und ihre Anforderungen	IAG – Institut für Arbeit und Gesundheit der DGUV Tel.: +49 351 457 1918 https://app.ehrportal.eu/dguv > Seminar-Nr. 500033
19.-22.08.12 Stockholm (Saltsjöbaden)	Conference 44th Annual Nordic Ergonomics Society Conference	Nordic Ergonomics Society (NES) http://nes2012.se
11.-14.09.12 Sopot	6th International Conference Towards Safety Through Advanced Solutions	WOS National Organizing Committee Tel.: +48 22 623 37 82 www.wos2012.pl
22.-26.10.12 I 12.-16.11.12 II Dresden	Seminar Rechtsgrundlagen der Prävention (G 1.7)	IAG – Institut für Arbeit und Gesundheit der DGUV Tel.: +49 351 457 1912 https://app.ehrportal.eu/dguv > Seminar-Nr. 700885
14.-15.11.12 Essen	Seminar Produktverantwortung nach dem neuen Produktsicherheitsgesetz (ProdSG)	Haus der Technik Tel.: +49 201 1803 344 www.hdt-essen.de > Suche W-H020-11-915-2

ZAMÓWIENIE

PUBLIKACJE KAN: www.kan.de/pl → Publikacje → Złożyć zamówienie (bezpłatnie)

IMPRESSUM

Verein zur
Förderung der
Arbeitssicherheit
in Europa

Edytor: Verein zur Förderung der Arbeitssicherheit in Europa e.V. (VFA) za pomocą funduszy Federalnego Ministerstwa Pracy i Spraw Socjalnych; **Redakcja:** Kommission Arbeitsschutz und Normung (KAN), Büro KAN – Sonja Miesner, Michael Robert; **Dyrekcja:** Werner Sterk, Alte Heerstraße 111, D - 53757 Sankt Augustin; **Tłumaczenie:** Katarzyna Buszkiewicz-Seferyńska; **Autorzy zdjęć:** str 6: M. Hüter; bez podania źródła: archiwum prywatne; **Wydanie kwartalnie**, bezpłatnie **Tel.:** +49 (0) 2241 - 231 3463 **Fax:** +49 (0) 2241 - 231 3464 **Internet:** www.kan.de
E-Mail: info@kan.de